

UZASADNIENIE

M. Ł. i K. Ł. w pozwie z dnia 13 czerwca 2013r., skierowanym przeciwko L. S. C. de S. y (...) S.A. Oddział w Polsce wnieśli o zasądzenie:

1. na rzecz powódki kwoty 36.715,50 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 25 sierpnia 2012r., tytułem odszkodowania,
2. na rzecz powoda kwoty 43.403,88 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 25 sierpnia 2012r., tytułem odszkodowania,
3. na rzecz powódki kwoty 250.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 14 sierpnia 2012r., tytułem zadośćuczynienia za krzywdę,
4. na rzecz powódki renty z tytułu utraconych dochodów w wysokości po 1.600 zł miesięcznie poczynając od czerwca 2013r. i na przyszłość,
5. na rzecz powódki renty na zwiększone potrzeby w wysokości po 300 zł miesięcznie poczynając od czerwca 2013 r. i na przyszłość,
6. na rzecz powoda kwotę 200.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 14 sierpnia 2017r., tytułem zadośćuczynienia za krzywdę,
7. na rzecz powoda renty z tytułu utraconych dochodów w wysokości po 3.000 zł miesięcznie z ustawowymi odsetkami od dnia 14 sierpnia 2012r.,
8. na rzecz powoda renty na zwiększone potrzeby w wysokości po 300 zł miesięcznie z ustawowymi odsetkami od dnia 14 sierpnia 2012r.,
9. na rzecz każdego z powodów zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego w podwójnej wysokości.

Powodowie wnieśli nadto o ustalenie, że pozwany ponosi odpowiedzialność za szkody wynikające z wypadku, które mogą ujawnić się w przyszłości.

Powodowie wyjaśnili, że roszczenia pozwu wywodzą z wypadku drogowego z dnia 26 maja 2012r., w którym odnieśli poważne obrażenia ciała, za który odpowiedzialność odszkodowawczą ponosi pozwany.

Powodowie zgłosili w pozwie wniosek o udzielenie zabezpieczenia i wnieśli o zobowiązanie pozwanego do zapłaty na rzecz powoda kwoty po 2.500 zł miesięcznie, zaś na rzecz powódki kwoty po 1.200 zł miesięcznie, tytułem renty.

(pozew k. 2 - 9)

Postanowieniem z dnia 24 czerwca 2013r. Sąd zwolnił powodów od kosztów sądowych w całości.

(postanowienie k. 86)

Odpis pozwu został doręczony pozwanemu w dniu 2 lipca 2013r.

(potwierdzenie odbioru k. 90)

Pozwany wniósł w odpowiedzi na pozew z dnia 17 lipca 2013r. o oddalenie obu powództw, zasądzenie od powodów kosztów postępowania według norm przepisanych oraz oddalenie wniosku o udzielenie zabezpieczenia z uwagi na brak uprawdopodobnienia roszczenia. Ponadto pozwany wniósł o przyznanie sprawcy wypadku.

Pozwany podniósł, że na etapie likwidacji szkody wypłacił tytułem zadośćuczynienia powódce kwotę 29.000 zł, zaś na rzecz powoda kwotę 18.000 zł, zaś roszczenia pozwu z tego tytułu jawią się jako rażąco wygórowane i oderwane od dorobku orzeczniczego.

Co do roszczeń rentowych oraz z tytułu odszkodowania, pozwany ocenił, że roszczenia te nie zostały wykazane, tak co do zasady, jak i wysokości.

Co do kosztów opieki osób trzecich, pozwany podniósł, że wypłacił każdemu z powodów z tego tytułu kwoty po 2.800 zł.

(odpowiedź na pozew k. 98 - 108)

Powodowie w piśmie procesowym z dnia 22 listopada 2013r. dokonali rozszerzenia powództwa wnosząc o zasądzenie dodatkowego odszkodowania:

1. na rzecz powódki kwoty 20.219 zł z ustawowymi odsetkami od dnia zgłoszenia tego roszczenia,
2. na rzecz powoda kwoty 8.663,74 zł z ustawowymi odsetkami od dnia zgłoszenia tego roszczenia.

Powodowie w piśmie tym rozszerzyli wniosek o udzielenie zabezpieczenia przez zobowiązanie pozwanego do wypłaty:

1. na rzecz powódki kosztów trzech zabiegów chirurgicznych w wysokości 17.500 zł, kosztów całodobowej opieki po tych zabiegach w wysokości 10.800 zł oraz pozostałych kosztów leczenia w wysokości 1.590 zł,
2. na rzecz powoda kosztów zabiegu chirurgicznego w wysokości 6.000 zł, kosztów całodobowej opieki po tym zabiegu w wysokości 5.040 zł oraz pozostałych kosztów leczenia w wysokości 1.290 zł.

Odpis pisma ze zmianą powództwa oraz zmianą wniosku o udzielenie zabezpieczenia został nadany przez powodów w dniu 22 listopada 2013 r.

(pismo procesowe k. 174 – 176, potwierdzenie nadania k. 177)

Pozwany w piśmie procesowym z dnia 24 grudnia 2013r. poinformował, że wszczął procedurę wypłaty:

1. na rzecz powódki kwoty 17.500 zł z tytułu kosztów zabiegów medycznych,
2. na rzecz powódki kwoty 1.680 zł z tytułu kosztów opieki pozabiegowej,
3. na rzecz powódki kwoty 2.719 zł z tytułu pozostałych kosztów leczenia,
4. na rzecz powoda kwotę 6.000 zł z tytułu kosztów zabiegu medycznego,
5. na rzecz powoda kwotę 840 zł z tytułu kosztów opieki pozabiegowej,
6. na rzecz powoda kwotę 2.663,74 zł z tytułu pozostałych kosztów leczenia.

(pismo procesowe k. 184)

Powódka na rozprawie w dniu 22 stycznia 2014r. poparła wniosek o udzielenie zabezpieczenia w zakresie kwoty 8.400 zł z tytułu zabezpieczenia kosztów opieki po zabiegach, zaś w pozostałym zakresie cofnęła wniosek zgłoszony w piśmie z dnia 22 listopada 2013r.

Powód na tej rozprawie poparł wniosek a udzielenie zabezpieczenia w zakresie kwoty 4.200 zł z tytułu zabezpieczenia kosztów opieki po zabiegu, cofnął natomiast wniosek złożony w piśmie z dnia 22 listopada 2013r. w pozostałym zakresie.

Powodowie wyjaśnili nadto, że przedmiotem wniosku o udzielenie zabezpieczenia zgłoszonego w pozwie są wyłącznie roszczenia o wypłatę renty wyrównawczych.

Powodowie na rozprawie w dniu 22 stycznia 2014r. cofnęli powództwo ze zrzeczeniem się roszczenia:

1. w stosunku do powódki w zakresie kwoty 20.219 zł z tytułu odszkodowania,
2. w stosunku do powoda w zakresie kwoty 8.663,74 zł z tego samego tytułu.

(protokół rozprawy k. 195)

Postanowieniem z dnia 5 lutego 2014r. Sąd w przedmiocie wniosku powodów o udzielenie zabezpieczeń:

1. oddalił wnioski powodów o zabezpieczenie roszczeń o renty wyrównawcze,
2. umorzył postępowanie w przedmiocie wniosku powódki o zabezpieczenie roszczenia o sumę potrzebną na koszty leczenia w zakresie kwoty 20.770 zł,
3. oddalił wniosek powódki o zabezpieczenie roszczenia o sumę potrzebną na koszty leczenia w pozostałej części,
4. umorzył postępowanie w przedmiocie wniosku powoda o zabezpieczenie roszczenia o sumę potrzebną na koszty leczenia w zakresie kwoty 8.130 zł,
5. oddalił wniosek powoda o zabezpieczenie roszczenia o synu potrzebną na koszty leczenia w pozostałej części.

(postanowienie z uzasadnieniem k. 207 - 215)

Przypozwany nie wstąpił do sprawy w charakterze interwenienta ubocznego.

(potwierdzenie odbioru wezwania do udziału w sprawie k. 228)

Powodowie w piśmie procesowym z dnia 29 lipca 2014r. wnieśli o wydanie postanowienia w trybie zabezpieczenia przez zobowiązanie pozwanego do zapłaty z tytułu renty wyrównawczej:

1. na rzecz powoda kwoty 2.500 zł miesięcznie,
2. na rzecz powódki kwotę 1.500 zł miesięcznie.

(pismo procesowe k. 241 - 244)

Postanowieniem z dnia 14 listopada 2014r. Sąd w przedmiocie wniosków powodów o udzielenie zabezpieczeń:

1. udzielił powodowi zabezpieczenia przez zobowiązanie pozwanego do zapłaty sumy pieniężnej po 925 zł miesięcznie z tytułu renty wyrównawczej,
2. oddalił wniosek powoda w pozostałej części,
3. oddalił wniosek powódki.

(postanowienie z uzasadnieniem k. 388 - 393)

Postanowieniem z dnia 15 stycznia 2015r. Sąd Apelacyjny w Łodzi w sprawie I ACz 2049/14:

1. z zażalenia powodów podwyższył sumę zabezpieczenia na rzecz powoda do 1.350 zł, udzielił powódce zabezpieczenia do sumy 1.000 zł z tytułu renty wyrównawczej,

2. oddalił zażalenie powodów w pozostałej części,

3. oddalił zażalenie pozwanego w całości.

(postanowienie z uzasadnieniem k. 428 – 431, tom III)

Pozwani w piśmie procesowym z dnia 26 lipca 2018r. wnieśli o uchylenie zabezpieczenia udzielonego postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 15 stycznia 2015r. w sprawie I ACz 2049/15.

(pismo procesowe k. 856 - 857, tom V)

Postanowieniem z dnia 21 listopada 2018r. Sąd oddalił wniosek pozwanego o uchylenie zabezpieczeń. Postanowienie jest nieprawomocne.

(postanowienie k. 919, uzasadnienie k. 930 - 931)

Powodowie w piśmie procesowym złożonym na rozprawie w dniu 1 lutego 2019r. dokonali drugiej zmiany powództwa przez:

1. rozszerzenie roszczenia odszkodowawczego na rzecz powódki o kwotę 6.824,52 zł, tj. do kwoty 43.540,02 zł z odsetkami:

a) od kwoty 36. 715,50 zł od dnia 25 sierpnia 2012r.,

b) od kwoty rozszerzonej od daty doręczenia pozwanemu rozszerzenia powództwa,

2. cofnięcie powództwa w zakresie kwoty 30.000 zł z tytułu zadośćuczynienia na rzecz powódki w związku z wypłatą tej kwoty w toku procesu i ostatecznie powódka wniosła o zasądzenie z tego tytułu kwoty 220.000 zł z odsetkami:

a) od kwoty 250.000 zł od dnia 25 sierpnia 2012r. do dnia 9 stycznia 2015r.,

b) od kwoty 220.000 zł od dnia 10 stycznia 2015r.

3. rozszerzenie roszczenia o rentę wyrównawczą na rzecz powódki o kwotę 650 zł miesięcznie, tj. do kwoty 2.250 zł, poczynając od czerwca 2013r.,

3. cofnięcie powództwa w zakresie kwoty 25.000 zł z tytułu zadośćuczynienia na rzecz powoda w związku z wypłatą tej kwoty w toku procesu i ostatecznie powód wniósł o zasądzenie z tego tytułu kwoty 175.000 zł z odsetkami:

a) od kwoty 200.000 zł od dnia 25 sierpnia 2012r. do dnia 9 stycznia 2015r.,

b) od kwoty 175.000 zł od dnia 10 stycznia 2015r.

(pismo procesowe k. 926 – 927, tom V)

Odpis pisma ze zmianą powództwa został doręczony pozwanego na rozprawie w dniu 1 lutego 2019r.

(protokół rozprawy 935)

Pozwany w piśmie procesowym z dnia 20 lutego 2019r. wyraził zgodę na cofnięcie powództwa w zakresie wypłaconego w toku procesu zadośćuczynienia, zgłosił zarzut przedawnienia roszczenia rentowego w zakresie rozszerzonym za okres późniejszy niż 3 lata wstecz od dnia skutecznego rozszerzenia podał, że dopłacił powodowi odszkodowanie z tytułu kosztów dojazdów w kwotach po 979,44 zł.

Pozwany w piśmie tym poinformował, że zbył w toku procesu swój portfel ubezpieczeń zawartych na terenie Polski na rzecz (...) S.A. w W., w związku z czym wniósł o wezwanie nabywcy portfela ubezpieczeń do udziału w sprawie w trybie art.194 § 1 KPC.

(pismo procesowe k. 938 - 941)

Postanowieniem wydanym na rozprawie w dniu 22 lutego 2019r. Sąd:

1. wezwał do udziału w sprawie w charakterze pozwanego (...) Spółka Akcyjna w W.,
2. zwolnił dotychczasowego pozwanego od udziału w sprawie.

(protokół rozprawy k. 966)

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Powodowie w dniu 26 maja 2012 byli uczestnikami wypadku komunikacyjnego w wyniku którego doszło do zderzenia się dwóch samochodów osobowych. Sprawcą wypadku był A. S., kierujący pojazdem, którego posiadacz miał zawartą umowę obowiązkowego ubezpieczenia OC z pozwanym ubezpieczycielem L. S..

Na skutek wypadku powodowie doznali rozległych obrażeń ciała.

(niesporne)

Z punktu widzenia ortopedii, powódka na skutek wypadku doznała złamania prawej kości piętowej, otwartego złamania prawej rzepki z ubytkiem kości, złamania bocznego kłykcia prawej kości udowej z ubytkiem bocznej jego części, złamanie dwukostkowego prawej goleni, uszkodzenia więzadła krzyżowego tylnego, złamania kłykcia bocznego kości piszczelowej i wyniosłości międzykłykciowej uda lewego, złamanie dalszej nasady prawej kości promieniowej i złamanie V kości śródreżca, tj. trwałego uszczerbku na zdrowiu w łącznej wysokości 29%. Po za stosowanym leczeniu pozostają liczne blizny, zniekształcenie dalszej nasady prawej kości promieniowej, zniekształcenie prawej pięty ograniczenia ruchomości obu stawów kolanowych, prawego stawu skokowego i nadgarstkowego wielomiejscowy zespół bólowy oraz poczucie pogorszenia sprawności.

Przez 2 miesiące po wypadku powódka wymagała szerokiej pomocy osób trzecich w wymiarze ok. 4 h dziennie, przez kolejne 2 miesiące zakres tej pomocy wynosił 2 h dziennie, przez dalsze 2 miesiące 1 h dziennie. Pomoc osób trzecich związana była z charakterem obrażeń narządów ruchu, a zwłaszcza z ograniczeniami w poruszaniu się.

Przez pierwsze 3 miesiące po wypadku powódka musiała zażywać leki przeciwbólowe (koszt ok 30 zł miesięcznie) oraz przez kolejne 3 miesiące (koszt ok 10 zł miesięcznie). Powódka otrzymywała również leki przeciwzakrzepowe.

Zakres cierpień powódki należy określić jako bardzo duży, a związane to jest z długotrwałym bólem, pozostawaniem w szpitalu, zabiegami operacyjnymi, długotrwałym unieruchomieniu prawej nogi w ciężkim i niewygodnym unieruchomieniu gipsowym oraz założonym stabilizatorem prawej ręki, z chodzeniem przy pomocy kul, zabiegami i ćwiczeniami usprawniającymi oraz ograniczeniami sprawności.

Ze względu na stan kończyn dolnych, zdolność do pracy powódki w zawodzie sprzedawcy jest ograniczona, w przyszłości prawdopodobny jest rozwój zmian zwyrodnieniowych prawego stawu skokowego i kolanowego.

Powódka po wykonanej w 2017r. artroskopii lewego stawu kolanowego lepiej chodzi, aczkolwiek idąc po schodach przestawia kończyny, nie może klękać na lewe kolano, trudno jej schylać się i kucać.

Nie można wykluczyć, że po artroskopii wykonanej w 2017r. powstaną kolejne zmiany zwyrodnieniowe w operowanym stawie, a powrót do pełnej sprawności lewego stawu kolanowego jest mało prawdopodobny.

(opinie biegłego lekarza ortopedy A. W. k. 283 – 287, 819 - 820)

W ramach leczenia ortopedycznego powódka była kilka razy hospitalizowana i przeprowadzono u niej kilka zabiegów operacyjnych.

(niesporne)

Z punktu widzenia ortopedii, powód doznał na skutek wypadku złamania kostki bocznej i przyśrodkowej lewej nogi ze zwichnięciem w stawie skokowym z wieloodłamowym złamaniem kości skokowej, uszkodzenie bocznej łąkotki lewego stawu kolanowego. Poza tym powód doznał wstrząśnienia mózgu, rany i otarcia twarzoczaszki, rany szarpanej górnej wargi, ranę szarpaną prawego policzka.

Obrażenia strictly ortopedyczne spowodowały u powoda trwałe uszczerbek na zdrowiu w łącznej wysokości 29%.

Zakres cierpień powoda był duży, co miało związek z długotrwałym bólem, pobytami w szpitalu i zabiegami operacyjnymi, pozostawianiem lewej nogi w opatrunku gipsowym goleniowo-stopowym, poruszaniem się przy pomocy kul bez możliwości prawidłowego obciążania chorej kończyny, zabiegami i ćwiczeniami usprawniającymi oraz ograniczeniami sprawności.

Przez pierwsze 3 miesiące po wypadku powód musiał zażywać leki przeciwbólowe (koszt ok. 40 zł miesięcznie) oraz przez kolejne miesiące i nadal (koszt ok. 10 zł miesięcznie). Powód otrzymywał również leki przeciwzakrzepowe.

Przez 3 miesiące po wypadku występowała u powoda potrzeba częściowej pomocy osób trzecich w wymiarze 4 godziny dziennie a przez kolejne 2 miesiące w wymiarze dwóch godzin dziennie, co było związane z rozległymi obrażeniami w zakresie narządów ruchu, które upośledzały powoda w wykonywaniu większości czynności życia codziennego oraz powodowały trudności w poruszaniu się.

U powoda 5 lat po wypadku doszło do powstania ankylozy (zesztywnienia) lewego stawu skokowego, co jest związane z obrażeniami doznanymi w wypadku. Utrzymuje się utykanie w czasie chodzenia większe, aniżeli w pierwotnych latach po wypadku, co skutkuje pogorszeniem chodu i trudnościami w poruszaniu się. Ma to związek ze znacznym pogorszeniem w zakresie ruchomości lewego stawu skokowego.

(opinie biegłego lekarza ortopedy A. W. k. 279 – 282, 817 - 818)

Powodowie od chwili wypadku do chwili zamknięcia rozprawy byli zaliczani nieprzerwanie do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności ze wskazaniem do zatrudnienia w warunkach pracy chronionej z uwagi na naruszenie sprawności organizmu.

(orzeczenia k. 39, 251, 370, 737, 744)

Z punktu widzenia chirurgii plastycznej, powódka doznała na skutek wypadku blizn twarzy po ranie tłuczonej policzka prawego, tj. 1% trwałego uszczerbku na zdrowiu.

Paragon na kwotę 120 zł (k. 37) wystawiony przez gabinet kosmetyczny w dniu 20 marca 2013r. nie został zaopatrzonej w żadną informację i szczegóły, które pozwoliłyby na określenie jakiego rodzaju zabieg wykonano u powódki.

(opinia biegłego lekarza z zakresu chirurgii plastycznej

J. J. k. 472 – 477)

Z punktu widzenia chirurgii plastycznej powód doznał na skutek wypadku szpecących blizn twarzy znajdujących się w okolicach eksponowanych policzka prawego i wargi górnej oraz blizny lewego podudzia, tj. 10% trwałego uszczerbku na zdrowiu.

(opinia biegłego lekarza z zakresu chirurgii plastycznej J. J. k. 483 do 489)

Z neurologicznego punktu widzenia, powódka na skutek wypadku nie doznała uszczerbku na zdrowiu.

(opinia biegłego lekarza neurologa P. R. k. 619 - 625)

Z neurologicznego punktu widzenia, powód na skutek wypadku nie doznał uszczerbku na zdrowiu aczkolwiek doznał w zakresie układu nerwowego urazu głowy ze stropieniem mózgu.

(opinia biegłego lekarza neurologa P. R. k. 626 - 634)

Z psychiatrycznego punktu widzenia, powódka na skutek wypadku doznała zaburzeń nerwicowych pod postacią zaburzeń depresyjno-lękowych skutkujących, z uwagi na nasilenie objawów, 5% długotrwałym uszczerbkiem na zdrowiu. U powódki doszło do przekroczenia możliwości adaptacyjnych ustroju objawiający się obniżeniem nastroju właściwościom przeżywaniami lęku niepokoju zaburzeniami rytmu snu i czuwania poczuciem bezradności utraty bezpieczeństwa, somatyzowaniem energii, poczuciem niesprawiedliwości oraz utraty bezpieczeństwa.

(opinia biegłego lekarza psychiatry A. R. k. 649 - 671)

Z psychiatrycznego punktu widzenia, powód na skutek wypadku nie doznał uszczerbku na zdrowiu.

(opinia biegły lekarz psychiatry A. R. k. 672 - 689)

Powód z punktu widzenia chirurgii twarzowo-szczękowej doznał urazu twarzoczaszki z uszkodzeniem drugiej gałęzi nerwu trójdzielnego prawego, tj. 10% trwałego uszczerbku na zdrowiu. Powód odczuwa brak czucia wargi górnej i zniekształcenia czerwieni wargi górnej. Gdy chodzi o uzębienie u powoda, brak 14 zębów, do usunięcia 4 zęby. W grudniu 2012r. koszty leczenia protetycznego u powoda oceniono na 3.000 zł.

(opinia biegłego lekarza chirurga szczękowego M. Ś. k. 775 – 776, 795 - 796)

Powódka ma 42 lata, z zawodu jest sprzedawcą. Przed wypadkiem umówiła się z właścicielem sklepu na osiedlu, na którym mieszka, że latem 2012r. zostanie zatrudniona w jego sklepie na umowę o pracę z najniższym wynagrodzeniem. Nie mogła podjąć pracy z powodu obrażeń odniesionych w wypadku.

Powód ma 41 lat, z zawodu jest kierowcą i mechanikiem samochodowym. Powód, gdyby nie wypadek, miał podjąć pracę w komisie samochodowym z wynagrodzeniem 2.750 zł brutto (1.900 zł netto). Powód pracuje dorywczo i zarabia ok. 500 zł miesięcznie.

Powodowie są małżeństwem, gospodarstwo domowe prowadzą z córkami wieku 20 lat i 16 lat, które są na utrzymaniu rodziców. Młodsza córka uczy się w gimnazjum, starsza córka studiuje, chesne wynosi 700 zł miesięcznie, które opłacane jest ze stypendium.

Miesięczny koszt utrzymania mieszkania powodów z mediami wynosi ok. 700 zł.

Powodowie cały czas odczuwają skutki wypadku, mają dolegliwości bólowe oraz problemy w poruszaniu się. Powódka na leki przeciwbólowe wydaje miesięcznie ok. 40 zł, zaś powód 30 zł.

(wyjaśnienia powodów k. 196 – 200, 316 – 318, potwierdzone zeznaniami k. 917, zeznania powodów k. 917, zeznania świadków J. K. k. 198 – 199,

M. B. k. 199 - 200)

Pozwane L. S. wypłaciło po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego:

1. na rzecz powódki kwotę 29.000 zł z tytułu zadośćuczynienia za krzywdę oraz kwotę 2.800 zł z tytułu kosztów opieki osób trzecich,

2. na rzecz powoda kwotę 18.000 zł z tytułu zadośćuczynienia za krzywdę oraz kwotę 2.800 zł z tytułu kosztów opieki osób trzecich.

(niesporne)

Pozwane L. S. wypłaciło w toku procesu:

1. na rzecz powódki:

- a) 17.500 zł tytułem kosztów trzech zabiegów ortopedycznych,
- b) 1.680 zł tytułem kosztów opieki po zabiegach,
- c) 2.719 zł tytułem pozostałych kosztów leczenia W związku z zabiegami,
- d) 30.000 zł tytułem dalszego zadośćuczynienia za krzywdę,
- e) 979, 44 zł tytułem dojazdów związanych z leczeniem;

2. na rzecz powoda:

- a) 6.000 zł tytułem kosztów zabiegu ortopedycznego,
- b) 840 zł tytułem kosztów opieki po zabiegu,
- c) 2.663,74 zł tytułem pozostałych kosztów W związku z leczeniem,
- d) 25.000 zł tytułem dalszego zadośćuczynienia za krzywdę,
- e) 979,44 zł, tytułem dojazdów związanych z leczeniem.

(niesporne, dokumenty dotyczące wypłat: k. 186 – 187, 190 – 194, 859 - 860)

Płaca minimalna netto wynosiła:

- 1. w roku 2012 - 1.111,86 zł,
- 2. w roku 2013 - 1.181,38 zł,
- 3. w roku 2014 - 1.237,20 zł,
- 4. w roku 2015 - 1.286 zł,
- 5. w roku 2016 -1.355 zł,
- 6. w roku 2017 -1.460 zł,
- 7. w roku 2018 -1.530 zł,
- a w roku 2019 wynosi 1.634 zł.

((...))

Niepokryte przez pozwanego koszty leczenia powódki wynoszą 7.218,70 zł zaś koszty co do powoda zostały zrefundowane przez pozwanego.

(dokumenty dotyczące leczenia k. 30 – 36, 71 – 78,

koperta k. 171, 246 – 247, 265 – 266, 274, 792 - 793)

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo co do zasady jest usprawiedliwione, aczkolwiek dochodzone roszczenia są wygórowane i zasługują jedynie na częściowe uwzględnienie.

Zasada odpowiedzialności nie była sporna a wynika ona z przepisu art. 415 i art. 436 § 2 KC w zw. z art. 822 § 1 KC, zatem istota rozstrzygnięcia sprowadzała się do oceny zgłoszonych roszczeń pod kątem ich zasadności oraz wysokości.

Należność z tytułu zadośćuczynienia za krzywdę (art. 445 § 1 KC) winna być w takim stopniu „odpowiednia”, aby poszkodowany za jej pomocą mógł zatrzeć lub co najmniej złagodzić odczucie krzywdy i odzyskać równowagę psychiczną (por. uchwałę SN z dnia 8 grudnia 1973r., III CZP 37/73, OSNCP 1974/9/145) a priorytetową funkcją tej instytucji jest funkcja kompensacyjna (por. m.in. wyrok SN z dnia 10 marca 2005r., IV CSK 80/05, OSNC 2006/10/175).

Zadośćuczynienie winno mieć charakter całościowy i obejmować wszystkie cierpienia fizyczne i psychiczne, zarówno już doznane, jak i te, które zapewne wystąpią w przyszłości, a więc prognozy na przyszłość (por. wyrok SN z dnia 3 lutego 2000r., I CKN 969/98, Lex nr 50824).

Podkreślić trzeba, że mierzenie krzywdy wyłącznie stopniem uszczerbku na zdrowiu stanowiłoby niedopuszczalne uproszczenie, niezajdujące oparcia w treści art. 445 § 1 KC (np. wyrok SN z dnia 9 listopada 2007r., V CSK 245/07, OSNC-ZD 2008, nr 4, poz. 95, wyrok SN z dnia 28 czerwca 2005r., I CK 7/05, Lex nr 153254).

W orzecznictwie powszechnie przyjmuje się, że ocena rozmiaru krzywdy wymaga uwzględnienia nasilenia cierpień, długotrwałości choroby, rozmiaru kalectwa, trwałości następstw zdarzenia oraz konsekwencji uszczerbku na zdrowiu w dziedzinie życia osobistego i społecznego (por. m.in. wyrok SN z dnia 10 czerwca 1999r., w sprawie II UKN 681/98, OSNP 2000, nr 16, poz. 626).

Skutki wypadku dotknęły powodów, którzy byli wówczas młodymi trzydziestoparoletni mi osobami, a powszechnie przyjmuje się w orzecznictwie, że intensywność cierpień z powodu kalectwa jest większa u osoby młodej. Byli sprawni fizycznie i mogli się cieszyć życiem oraz założoną przez siebie rodziną przez kilkadziesiąt najbliższych lat.

Wypadek diametralnie zmienił życie powodów, którzy w jego wyniku zostali osobami niepełnosprawnymi, przeżyli ogrom cierpień związanych z leczeniem, tj. wielokrotnymi pobytami w szpitalu, ogromnym bólem, licznymi zabiegami operacyjnymi, dyskomfortem związanym z koniecznością noszenia opatrunków gipsowych i chodzeniem o kulach - poza tym powodowie nadal dotkliwie odczuwają skutki wypadku a ich powrót do sprawności sprzed wypadku jest nierealny.

Powódka na skutek wypadku doznała 35% uszczerbku na zdrowiu, zaś powód 49% uszczerbku na zdrowiu, przy czym z dokonanych ustaleń wynika, że intensywność cierpień powódki była większa aniżeli u powoda.

Uwzględniając powyższe okoliczności oraz przedstawione kierunki orzecznictwa w analogicznych sprawach, Sąd uznał, że zadośćuczynienie adekwatne:

1. do krzywdy powódki wynosi 130.000 zł,
2. do krzywdy powoda wynosi 180.000 zł.

Biorąc pod uwagę wypłaty z tego tytułu, Sąd zasądził dalsze zadośćuczynienie z potrąceniem wypłaconych należności, tj.:

1. na rzecz powódki sumę 71.000 zł (130.000 zł - [29.000 zł + 30.000 zł]),
2. na rzecz powoda sumę 137.000 zł (180.000 zł - [18.000 zł + 25.000 zł]).

Wypłaty pozwanego z tytułu zadośćuczynienia nie mają waloru „odpowiedniości” w rozumieniu art 445 § 1 KC, a twierdzenia pozwanego, że rekompensują krzywdę powodów świadczą o niezrozumieniu istoty tej instytucji, której główną funkcją jest funkcja kompensacyjna oraz o bagatelizowaniu ogromnej krzywdy powodów.

Żądania powodów dopłaty zadośćuczynienia ponad zasądzone kwoty, jako wygórowane, Sąd oddalił.

O odsetkach orzeczono na podstawie art. 481 KC w zw. z art. 455 KC od dnia następnego po doręczeniu pozwanemu pozwu, jako że pozew stanowił wezwanie do spełnienia świadczenia, a powodowie nie wykazali, kiedy upłynął ustawowy 30-dniowy termin, o którym mowa w art. 817 § 1 KC, w związku z czym oddalono żądanie zarządzenia odsetek od daty wcześniejszej jako nieudowodnione.

Zgodnie z art. 444 § 1 KC, w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty.

Z obiektywnego dowodu w postaci opinii biegłego lekarza ortopedy wynika, że powódka wymagała pomocy innych osób w wymiarze 420 h zaś powód w wymiarze 480 h. Biegły ten szczegółowo wyjaśnił jak i z jakich przyczyn owa opieka była konieczna, zaś pozwany przyznał koszt 15 zł za godzinę opieki usług opiekuńczych.

(pismo procesowe 184)

Reasumując, powódka wymagała opieki w łącznym wymiarze 448 h (uwzględniając ostatni zabieg artroskopii), zaś powód w łącznym wymiarze 480 h.

Zasada odpowiedzialności z tytułu kosztów opieki nie była przez pozwanego kwestionowana, zatem rola Sądu sprowadzała się do weryfikacji kwot wypłaconych z tego tytułu w świetle ustalonego zakresu owej opieki.

Pozwany wypłacił z tytułu kosztów opieki:

1. na rzecz powódki kwotę 4.480 zł (w dwóch transzach po 2.800 zł oraz 1.680 zł, k. 107, 186),
2. na rzecz powoda kwotę 3.640 zł (w dwóch transzach po 2.800 zł oraz 840 zł k. 107, 193).

Zakres opieki u powódki wyniósł 448 h, zatem koszty z tego tytułu wyniosły 6.720 zł (448 h x 15 zł), natomiast u powoda zakres opieki wyniósł 480 h (480 h x 15 zł), zatem koszty opieki z tego tytułu wyniosły 7.200 zł (480 x 15 zł).

W tym stanie rzeczy, należność z tytułu opieki wynosi:

1. na rzecz powódki kwotę 2.240 zł (6.720 zł - 4.480 zł),
2. na rzecz powoda kwotę 3.560 zł (7.200 zł - 3.640 zł).

Co do kosztów leczenia powódki, kwoty z 1. rozszerzenia powództwa (17.500 zł - zabiegi operacyjne + 2.719 zł - pozostałe koszty) zostały wypłacone z tego tytułu, zatem z dokonanych ustaleń wynika, że nie pokryte zostały z tego tytułu koszty wysokości 7.218,70 zł, zaś co do kosztów leczenia powoda, zostały one pokryte w całości.

W tym stanie rzeczy, tytułem kosztów, o których mowa w art. 444 § 1 KC zasądzono:

1. na rzecz powódki kwotę 9.458,70 zł (2.240 zł za opiekę + 7.218,70 zł jw.),

2. na rzecz powoda kwotę 3.560 zł (koszty opieki jw.).

O odsetkach od zasądanego odszkodowania orzeczono na podstawie art. 481 KC w zw. z art. 455 KC od dnia następnego po doręczeniu pozwanemu pozwu oraz od dnia następnego po doręczeniu pozwanemu rozszerzenia powództwa z tego tytułu (co do powódki).

Żądania odszkodowania ponad zasądzone kwoty oraz w zakresie zasądzenia odsetek od lat wcześniejszych, jako nieudowodnione Sąd oddalił.

Podstawę prawną roszczeń powodów w zakresie renty wyrównawczej stanowi przepis art. 444 § 2 KC.

Podnieść należy, za Sądem Apelacyjnym w Łodzi (postanowieniem z 15 stycznia 2015r. I ACz 2049/14), że powstanie szkody polegającej na utracie lub zmniejszenia się dochodów następuje z chwilą gdy poszkodowany został pozbawiony możliwości uzyskania zarobków i innych korzyści, które mógł on osiągnąć gdyby nie doznał uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia. Niewątpliwie szkoda ta wyraża się różnicą między zarobkami, jakie poszkodowany osiągałby w okresie objętym rentą, gdyby nie doznał uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia (zarobki hipotetyczne), a zarobkami, jakie może realnie osiągnąć, bez zagrożenia swojego stanu zdrowia.

Przy ustalaniu wysokości renty Sąd powinien brać pod uwagę realną (praktyczną) możliwość podjęcia przez poszkodowanego pracy w granicach zachowanej zdolności do pracy a nie możliwość teoretyczną. Dlatego też nie jest wykluczona sytuacja, w której poszkodowany otrzyma pełną rentę w wysokości utraconych zarobków, jakie mógłby osiągnąć gdyby wypadek nie nastąpił chociaż nie utracił całkowicie zdolności do pracy zarobkowej.

Renta z art. 444 § 2 KC przysługująca poszkodowanemu, który zachował częściowo zdolność do pracy powinna odpowiadać różnicy między zarobkami, jakie mógłby osiągnąć gdyby nie uległ wypadkowi, a wynagrodzeniem jakie w konkretnych warunkach jest w stanie uzyskać przy wykorzystaniu swoich uszczuplonej zdolności do pracy z tym zastrzeżeniem, że poszkodowany nie ma obowiązku podjęcia się każdej pracy (wyrok SN z 8 czerwca 2005r., V CK 710/04, LEX 183607).

Podstawę ustalenia renty ad casum powinna być realna sytuacja na rynku pracy a więc faktyczna możliwość znalezienia zatrudnienia przez poszkodowanego z ograniczoną zdolnością do pracy. Jeżeli zdolności te są minimalne, to sama teoretyczna zdolność do pracy w znacząco ograniczonym zakresie nie powinna być przeszkodą do zasądzenia pełnej renty w wysokości utraconych zarobków, (wyrok SN z 27 stycznia 2011r. I PK 165 /10).

Odnosząc powyższe rozważania do realiów rozpoznawanych sprawy decydującymi dowodami na okoliczność zachowania (niezachowania) zdolności powodów do pracy są orzeczenia właściwego zespołu orzekającego w sprawie niepełnosprawności, z których wynika, że powodowie są osobami niepełnosprawnymi w stopniu umiarkowanym.

Biorąc pod uwagę zawody, które powodowie wykonywaliby, gdyby nie wypadek oraz uwzględniając charakter odniesionych obrażeń, powódka pracowałaby jako sprzedawca a ma poważne dysfunkcje lewego stawu kolanowego, zaś powód pracowałby jako kierowca a ma zeszywnienie leczenia stawu kolanowego i utyka w czasie chodzenia, nie mogą oni w aktualnym stanie zdrowia wykonywać swoich oraz zawodów a bardzo poważnym ograniczeniem w znalezieniu pracy są „warunki pracy chronionej”.

W tym stanie rzeczy, możliwości znalezienia przez powodów pracy są iluzoryczne, nierealne, zwłaszcza w środowisku tak małego miasta jak Ł., gdzie powodowie mają swoje centrum życiowe.

Opinie biegłych lekarzy w zakresie możliwości wykonywania pracy przez powodów nie uwzględniają powyższych okoliczności, w związku z czym Sąd uznał je za niemiarodajne w omawianym zakresie.

Reasumując, decydujące znaczenie mają w ocenie Sądu orzeczenia o niepełnosprawności a nie opinii biegłych lekarzy, które są oderwane od poważnych obrażeń narządów ruchu oraz realiów rynków pracy w małym mieście (por. powołane wcześniej postanowienie SA w Łodzi z dnia 15 stycznia 2015r.)

W tych okolicznościach roszczenia powodów o rentę wyrównawczą są co do zasady usprawiedliwione.

Powódka, gdyby nie wypadek, zarabiałaby jako sprzedawca 1.000 zł netto, co oznacza, że od lipca 2012r. do końca 2014r. utraciła dochód o łącznej wysokości 30.000 zł zaś powód o ile nie doszłoby do wypadku, zarabiałby jako kierowca w komisie samochodowym 1.900 zł netto. Zatem za okres od czerwca 2012 r. do końca 2014 r. utracił dochód w łącznej wysokości 41.850 zł (potrącono za ten okres zasiłek dla bezrobotnych w kwocie 550 zł, zatem 1.350 zł x 31 miesięcy = 41.850 zł, co do powódki - 1.000 zł x 30 m-cy = 30.000 zł.

W tym stanie rzeczy, zasądzono z tytułu skapitalizowanej renty za powyższe okresy:

1. na rzecz powódki 30.000 zł,
2. na rzecz powoda 41850 zł.

Powódka mogła kontynuować pracę po 2014 roku jako sprzedawca i biorąc pod uwagę, że miała otrzymywać wynagrodzenie zbliżone do płacy minimalnej, to za lata 2015 - 2018 zasądzono na rzecz powódki z tytułu skapitalizowanej renty wyrównawczej kwoty odpowiadające płacy minimalnej netto w poszczególnych latach tego okresu (punkt 1. podpunkty d, e, f, g w sentencji wyroku - (...) wynagrodzeń).

Powód mógł kontynuować pracę po 2014 roku w zawodzie kierowcy i biorąc pod uwagę że miał otrzymywać wynagrodzenie odpowiadające ok. 120% pensji minimalnej, to za lata 2015 - 2018 zasądzono na rzecz powoda kwoty odpowiadające ok. 120% płacy minimalnej netto w poszczególnych w latach tego okresu z tytułu skapitalizowanych rent wyrównawczych (punkt 5 podpunkty b, c, d, e, f, g sentencji wyroku strona internetowa jw.)

Poczynając od stycznia 2019r. i na przyszłość, tytułem skapitalizowanej renty wyrównawczej zasądzono:

1. na rzecz powódki kwotę po 1.634 zł miesięcznie, tj. najniższą płacą minimalną netto,
2. na rzecz powoda kwotę po 1.960 zł miesięcznie, tj. 120% najniższej płacy minimalnej netto.

O odsetkach od zasądzonych rent wyrównawczych orzeczono na podstawie art. 481 KC od upływu terminu płatności renty.

Żądania powodów w zakresie rent wyrównawczych ponad zasądzone kwoty jako nieudowodnione, Sąd oddalił.

Poczynając od sierpnia 2014r. pozwany wypłaca powodom raty renty wyrównawcze w oparciu o tytuł wykonawczy wynikający z prawomocnego postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia, zatem pozwany nie spełniał świadczenia dobrowolnie, lecz w celu uniknięcia egzekucji (por. wyrok SA w Katowicach z dnia 19 kwietnia 2016r., I ACa 634/15.

W tym stanie rzeczy nie ma podstaw do przyjęcia, iż w tej części w jakiej pozwany zaspokoił roszczenia powodów w zakresie rent wyrównawczych, powództwo powinno być oddalone, nie zachodzi tu bowiem typowa sytuacja bezzasadności roszczenia, wobec jego zaspokojenia w trakcie procesu i braku cofnięcia pozwu w tym zakresie, jaka ma miejsce w przypadku dobrowolnego spełnienia świadczenia.

Oczywiście nie oznacza to, że powodowie niezależnie od świadczeń uzyskanych w związku z zabezpieczeniem, mają prawo do dochodzenia od pozwanego całości należności z tytułu rent wyrównawczych wynikających z wyroku, bowiem świadczenia wypłacone tytułem zabezpieczenia powinny być zaliczone na poczet długu wynikającego z wyroku. W przypadku egzekwowania przez powodów w całości należności z tytułu rent wyrównawczych, pozwany ma możliwość

obrony przed egzekucją w drodze wytoczenia powództwa przeciwegzekucyjnego (por. powołany wyżej wyrok SA w Katowicach z dnia 19 kwietnia 2016 r.).

Jeżeli zwiększyły się potrzeby poszkodowanego, to w oparciu o przepis art. 444 § 2 KC ma on prawo żądać od zobowiązanego do naprawienia szkody odpowiedniej renty.

Powodowie wykazali, że ich zwiększone potrzeby w rozumieniu powyższego przepisu obejmują wyłącznie wydatki na zakup leków przeciwbólowych, po stronie powódki to koszt ok. 40 zł miesięcznie, zaś po stronie powoda o 30 zł miesięcznie.

Wobec powyższego Sąd zasądził z tytułu renty na zwiększone potrzeby:

1. na rzecz powódki kwotę 480 zł rocznie (40 zł x 12 miesięcy),
2. na rzecz powoda kwotę 360 zł rocznie (30 zł x 12 miesięcy);

poczynając od 2014 roku i na przyszłość.

Roszczenia powodów z tytułu renty na zwiększone potrzeby ponad zasądzone sumy jako nieudowodnione, Sąd oddali.

Rokowania na przyszłość co do stanu zdrowia powodów nie są pomyślne, zatem Sąd na podstawie art. 189 KPC uwzględnił roszczenia powodów w zakresie ustalenia odpowiedzialności pozwanego na przyszłość.

Sąd na podstawie art. 355 § 1 KPC w zw. z art. 203 § 1 KPC umorzył postępowanie w zakresie obejmującym roszczenia, co do których powodowie cofnęli pozew, na skutek ich zaspokojenia w toku procesu.

Uwzględniając wynik sprawy, powodowie wygrali sprawę w ok. 50% a koszty procesu poniesione przez każdą ze stron są zbliżone, zatem Sąd na podstawie art. 100 KPC zniósł wzajemnie między stronami koszty procesu.

Sąd na podstawie art. 113 ust. 1 u.k.s.c. obciążył pozwanego połową nieuiszczonych kosztów sądowych obejmujących opłatę od pozwu oraz od roszczeń zgłoszonych w toku procesu, a także wynagrodzenia biegłych pokryte tymczasowo przez Skarb Państwa, zaś na podstawie art. 113 ust. 4 u.k.s.c. nie obciążył powodów nieuiszczonymi kosztami sądowymi od oddalonych roszczeń.

Na podstawie art. 80 ust. 1 w zw. z art 84 ust. 2 u.k.s.c. nakazano zwrócić pozwanemu niewykorzystaną zaliczkę na należności świadka.

(...):

doręczyć odpisy pełnomocnikom stron.